

POROČILO TOV. MILICE PRODANOVČ

O KONFERENCI JUGOSLOVANSKE NACIONALNE KOMISIJE ZA UNESCO

Delovna grupa za biblioteke Kulturne komisije - potem ko je pregledala naj-aktualnejše probleme jugoslovanskega bibliotekarstva in ugotovila, da je med UNESCO-m z ene strani in Zvezo društev bibliotekarjev ter Nacionalne komisije za bibliografijo z druge strani vzpostavljeno plodno sodelovanje, kar se odraža v stalnem stiku med njimi, prejemanju UNESCO-vih publikacij, strokovnih filmov in štipendij - daje Jugoslovanski nacionalni komisiji za UNESCO naslednje predloge :

I

1. Da UNESCO priporoči državam članicam, naj vsi časopisi znanstvenega značaja obvezno objavljajo povzetke člankov v enem od treh svetovnih jezikov - francoskem, angleškem ali ruskem - v interesu razširitve intelektualnega sodelovanja med narodi in krepitve mednarodne zamene publikacij.
2. Da pri svetovni poštni uniji UNESCO posreduje, naj se v mednarodnem pošt-nem prometu doseže popolna oprostitev plačanja poštnine za pošiljke knjig in publikacij, poslanih kot zamena ali posojilo med bibliotekami.
3. Da UNESCO priporoči državam članicam, naj poskrbijo, da se v proračune bibliotek in znanstvenih ustanov vnesejo krediti za nabavo knjig za zame-ne, ker se je v praksi pokazalo, da nekatere biblioteke ne morejo zamenja-vati publikacij, ker nimajo materialnih sredstev.
4. Da UNESCO poskrbi, da se vprašanje medbibliobčnih izposojanj znanstvene in strokovne literature dokončno uredi in da priporoči vsem državam čla-nicam, naj svoje velike biblioteke vključijo v mednarodno izposojevalno mrežo.
5. Da UNESCO vztraja pri državah članicah, naj te poskrbijo, da se v biblio-tekah zagotovi svobodno slikanje in mikrofilmanje bibliotečnega in ar-hivskega materiala za znanstvene potrebe brez omejitev.

6. Da Mednarodni center za konservacijo in restavracijo kulturnih dobrin (stran 57 Programa) v svojih nalogah nujno zajame tudi zaščito bibliotečnega materiala.
7. Da pri delu oddelka za biblioteke, bibliografije in zamene UNESCO-a sodeluje tudi jugoslovanski strokovni bibliotekar.
8. Da bo v Biblioteki Združenih držav v Ženevi od časa do časa na stažu po en bibliotekar iz Jugoslavije in to na temelju pravil te Biblioteke.
9. Da UNESCO zagotovi dve stalni večmesečni štipendiji za izpopolnjevanje jugoslovanskih bibliotekarjev.
10. Da se od predvidenih štipendij za izpopolnjevanje orientalistov ena štipendija zagotovi za bibliotekarje orientaliste v Jugoslaviji in to v zvezi s Programom UNESCO-a (Veliki projekt) o spoznavanju vzhodnih kultur in z geografskim položajem Jugoslavije.
11. Da v svoj program osebnih zamenjav UNESCO vključi tudi bibliotekarje.
12. Da UNESCO še vnaprej skrbi za redno izhajanje in izdajanje svojih:
 - a) Biltenov za bibliotekarje
 - b) Bibliografskih novosti
 - c) Kolekcij priročnikov za bibliotekarje
 ki so se izkazali za izredno koristne pri delu v bibliotekah.

Razen tega predlaga delovni odbor za biblioteke, naj se Generalni konferenci UNESCO-a v New Delhiju pošije predlog, da v delovni načrt za leto 1958 vključi tudi organizacijo regionalne konference dežel jugovzhodne Evrope, ki bi bila v Jugoslaviji, z naslednjim dnevnim redom :

I. Zamena publikacij

- a) med bibliotekami, znanstvenimi društvi in instituti
- b) zamena uradnih publikacij - mednarodne in bilateralne pogodbe.

II. Delo za nacionalno in retrospektivno bibliografijo.

III. Strokovno sodelovanje med znanstvenimi bibliotekami (medbibliotečno izposojanje, informacije, zamenjava izkušenj in delovnih metod) in sodelovanje med centri za ljudske knjižnice.

Na tej konferenci bi sodelovali strokovni bibliotekarji in bibliografi iz Romunije, Bolgarije, Madžarske, Grčije, Albanije, Jugoslavije in Turčije, s tem da dokončno število sodelujočih držav določi Jugoslovanska nacionalna komisija za UNESCO v sodelovanju s Komisijo za kulturne zveze in na temelju načel kulturne politike naše Vlade.

II.

1. Predvsem naj Jugoslovanska nacionalna komisija za UNESCO v sodelovanju s Komisijo za kulturne zveze z inozemstvom, Bibliografskim institutom FLRJ in pristojnim državnim organom v nacionalnem okviru reši vprašanje zbiranja, obdelave in vnašanja našega bibliografskega materiala v razne tekoče specialne bibliografije, ki jih izdaja ali sam UNESCO (Ekonomska bibliografija, bibliografija za politične vede itd.) ali take, ki izhajajo z materialno pomočjo UNESCO-a (geografska, geološka, zgodovinska, filozofska, lingvistična itd.), v katerih so bili doslej znanstveni rezultati iz Jugoslavije slabo ali pa sploh niso bili zastopani.

Po drugi strani pa je potrebno, da naša delegacija na konferenci v New Delhiju sproži vprašanje odnosov med UNESCO-m in redakcijami mednarodnih bibliografij, prav tako pa da zagotovi pri vseh teh erakopravno sodelovanje naše države z odgovarjajočim bibliografskim gradivom.

2. Da Jugoslovanska nacionalna komisija v sodelovanju s Komisijo za tehnično pomoč Združenih narodov preko nje zagotovi moderne bibliotečne pripomočke, aparature za mikrofilmanje in gradivo za konservacijo knjig in časopisov za potrebe znanstvenih bibliotek v Jugoslaviji.

V Beogradu, 19. junija 1956.

Predsednik Delovnega odbora
Kulturne komisije
(Milica B. Prodanovič)